

CANADA.

THE SWEDISH WEEKLY.

ÅRG. X.—N:o 6.

WINNIPEG, MAN., 6 FEBRUARI 1902.

LÖP. N:o 508.

SVENSKA RIKSDAGEN.

Öppnades den 17 jan. Konungens trontal var af följande lydelse:

"Gode Herrar och Svenske Män!

Det är Mig synnerligen kärt att åter, på detta rum, personligen få hälsa Eder valkomna till de rådslag om ett älskad fosterlandsangelägenheter, hvartill våra grundlagar kallat Eder.

I de beslut, som i vid förra Riksdagen fattat i försvarsfrågan, ser Jag en fast grund lagd för en organisation, som vidare utvecklade bör verksamt bidra till att å oss allfjänt bevara fredens välsignelser. Val hade Jag önskat, att i redan då funnit Eder kunna medgifva för alla väpnad fullt ut hela den utbildningstid för de värnpliktige som af Mig begärdes i fast tillförsikt likväl, att den känsla af ökad trygghet, som det fattade beslutet kommer att medföra, skall, i samma mån som den finner rofaste hos vårt folk, göra eder benägna att fylla hvad ännu kan brista, bjuder Jag mitt tack för det som blifvit gjordt.

Jag ämnar under Riksdagens lopp förelägga Eder förslag till utsträckning af valrätten till Riksdagens Andra kammare i hufvudsak hvilande på den kommunala skattskyldighetens gränd.

Jag föreslår Eder att jemte till lägg-bevilling för år 1902 ålägga Eder för år 1903 en med obligatorisk själfdeklaration förbunden progressiv inkomstskatt.

Ingen ny pålägg under annan titel och icke heller någon höjda sådan under redan befintlig skatttitel kommer att erfordras för täckande af statsverkets befof under år 1903.

Förslag till lagar i syfte att be redna omvärlden af sådan ungdom som tarfar strängare uppfostran samt till lag om bevisning inför rätta komma att blifva andra lag förslag Eder föreläggas.

För att tillgodose behöfvet af revision i störesammanhang af värdvillingsiffring hufvudsakligen föreslår Jag åter inrättandet af en lagberedning, att trada i den nu varande lagbyråns ställe.

Efter det att lag angående ersättning för skada i följd af olycksfall i arbetet blifvit af Eder vid förra Riksdagen antagen, kommer förslag till ordnandet af en riks försäkringsanstalt att Eder nu föreläggas. Lika som Jag funnit nyttigt att vid sidan af Järnvägsstyrelsens upprätta ett råd af sakkunnige från näringslivet skilda områden, så anser Jag också det blifva till stort gagn att, på sätt i förslaget afses vid sidan af riks försäkringsanstalten insattes ett råd, sammansatt af män utsedde till lika antal af arbetsgivare och arbetstagare, som i anstalten äga intressen att bevaka.

I ännu icke till vår fiskarebefolkning må sättas mera i tillfälle att erfulla uddigt förslag för att kunna bättre rustad deltaga i det rätt skött — så gifvande storsjö fisket, föreslår Jag Eder att höja fonden för fiskerinaringsbeframjande.

Den brist på nerberörd, som under en stor del af nylidit är varit råddande, hur vället minska-laring

för våra löndtjän och stora svårigheter vid många af våra industriella anläggningar.

De Förenade Rikenas förhållanden till alla frammande makter äro fortfarande goda och vänstapliga.

Nedkallande Guds välsignelse öfver Eder och Edert arbete förklarar Jag detta allmänna riksmöte öppnat, och förblifvet Eder, gode Herrar och Svenske män, med all konungslig nåd och ynnest städe välbevågen".

Hvad större frågor beträffar torde den nu sammanträdande riksdagen få på sitt program:

rösträttsfrågan, tilläggsskattningens ordnande med progression och deklaration,

kaserfrågan, pansarkryssaren, malmbolagsköpet, telefonköpet,

norrland-ska skogsfrågan, riks försäkringsanstalten.

Dessa ämnen ha åtminstone varit under förberedande. Huru vida några af dem ännu befunnits tillräckligt ordnade för att framläggas till beslut vet man icke med säkerhet. Hvad som äro stjär och dessutom kan tillkomma, exempelvis i rättegångslagstiftning m. m. är emellertid tillräckligt för att göra en riksdag arbetsdryg. De ekonomiska frågorna och bevillningsreformen äro också af så omfattande natur, att de säkerligen skola krafva ingående undersökningar.

Men politiskt taget får denna riksdag sin färg af rösträttsfrågan. Det är dock så underligt ställt, att riksdagen sammanträder med denna fråga för ögonen såsom sin hufvudsakliga eller åtminstone mest grannliga uppgift, utan att vota något det ringaste om de förslags utseende eller räckvidd, som den skall bestå öfver. Ja det är t. o. m. ställt i utsikt, att detta förslags innebörd icke skall bekantgöras förrän ett par månader efter riksdagens början, ehuru det samma gång gifvits tillkännas, att förslaget hufvudsakligen äro sedan åtskilliga tid fastställda af regeringen. Måhända kan man locka in i det sista hysa någon förhoppning om att, därest regeringens ståndpunkt vordit igen af fixerad — hvilket den väl också bör vara — trontal sk. ll komma att innehålla någon antydning om hvad det är för sorts förslag, som riksdagen inbjudes att behandla och som den allmänna meningen har att taga ställning.

Lyckligt vore, om detta röst rättsförslag vore sådant och sedermera på sådant sätt behandlades, att den djupt ingripande frågan om nationens ambitionsfråga, kunde vinna sin första lösning vid årets riksdag på ett sätt, som svarar mot rättvisa och klokhet. Någon större och varmare önskan har denna riksdag icke att motta från något håll.

FÖRÄDLADT UTSÄDE

distribueras fritt genom åkerbruks departementet i Ottawas försorg. En hvar farmare kan erhålla en propåse af hafre, vårhvete, kon-åkerarter, majs eller potatis. Denna sändes fritt på posten. Begärskall insändas till "Director of Experimental Farms, Ottawa" före den 15 nästkommande Mars.

Canada-nyheter.

Ransakning med mördaren Bull och skall öppnas vid Battle Creek nästa tisdag.

Olyckshändelser. Vid Rathwell slog en farmare Mithon ihjäl sig genom att falla från ett spannmåls-läss.

Flayorvalet i Montreal kommer troligen att göras om igen emedan en af kandidaterna blef utsluten på röstsedeln.

500,000 var priset på Northern Cattle Company's ranch "V", som köpts af Gordon, Ironsides & Fares i Winnipeg och Geo. Lane i Calgary.

Biljettpriiserna öfver Atlanten lär komma att stiga betydligt, med anledning af konung Edwards kroning, då ångbåtsbolagen ämnas passa på tillfället att kapa åt sig så mycket som möjligt af den vantade stora trafiken.

Dubbelmördaren Gordon kommer att förhöras i Boisevain. Han har nu igenkänts af gamla bekanta och nekar ej längre. Ett rykte att han skulle ha erkänt sina brott har ej bekräftats. Det har kommit i dagen att vauinne är ärfdligt inom hans familj.

Utänmda senatorer. Pyra valkanser i senaten, blefvo fyllda vid i kabinettutskottet i tisdags, nämligen af J. E. Robertson, P. E. Island, Hon. C. E. Church Nova Scotia, F. P. Thompson, New Brunswick, och F. L. Belque, Quebec.

Valkampanjen i Lisgar pågår nu med all iver. Icke mindre än tre kandidater äro i fältet, i det att afsatte ledamoten redaktör R. L. Richardson änyo anmält sig. Torikes minister Sifton skall genomse hela valkretsen i Mr. Stewarts intresse. Det märklige i detta val är, att Mr. Stewart är farmare, en af de äldsta i valkretsen, och redan han-yrke borde tillförsäkra honom val i t. ty farmarena äro sannerligen sällsynta i parlamentet. Litet tillökning af "bondförstånd" i riksförsamlingen skulle icke skada.

C. P. R. bolagets aktier röna t. n. mycken efterfrågan, hvilket tyder på att bolaget har stor planer under hand. Ett par Amerikanska banor lär komma helt under bolagets kontroll. En tidningsbol, som skall göra öfverfarten mellan de båda hafskusterna på tre dagar, lär vara under utarbetning. Det tyder sålunda på Canadian Pacific håller på att utveckla sig till det mäktigaste bolag på denna kontinent.

Bolaget har afven afslutat ett femårskontrakt med engelska regeringen, hvarigenom dess stora stillahafslotta skall stå till krigs styrelsens tjänst vid påfordran. Postkontrakt m. m. uppgår till \$300,000 pr år, af hvilket Canada bidrager med en fjardedel.

Srenkol från Canada. I en svensk tidning läses: I början af januari månad anlände till Göteborg ångaren "Drottning Sophia" från Sidney i Kanada med last af

omkring 7 tusen ton stenkol för svenska statsbanornas räkning. Utfalla de prof gynnsamt, som skola utföras med dessa kol, är meningen att fortsätta med denna import i stor skala. Kolen komma från väldiga kollager i Kanada.

För närvarande pågå sedan en vecka profeldning med dessa kol å statens järnvägar på sträckan Göteborg—Falköping. Från Kanada medföljde å "Drottning Sophia" två lokomotivförare, hvilka bolaget ställt till svenska statsbanornas förfogande för att visa, hur eldningen å lokomotiven bör ske.

Den nuvarande Manitoba regeringen är i många afseende märklig i synnerhet därför att den kallar sig konservativ. Det namnet är ju kännetecknet på allt som skall gå sansadt, moget och försigtigt till väga, byggande på gamla tidens grund och erfarenhet. Men Mr Roblins ministär har gifvit bevis på en omogenhet och själlfrådighet, som torde sakna sitt motstycke inom någon provins politiska historia. Den ledande principen i den moderna Manitoba konservatismen synes vara "bluff". Det är icke allenast liquor aktfarsen vi kunna anföra. Det första, som den nyvalda konservativa regeringen gjorde var att på lägga kommunerna skatt, och förlidet år sögs ett hfltt hundra tusen dollars på detta sätt in i provin-kassan. "Greenway" regeringen drog sig alltid för denna beskattning af kommunerna på grund af det tidiga utvecklings skede provinsen befinner sig i nu. Denna beskattning lär emellertid komma att återkallas, antagligen emedan ett provinval är nära förestående. Ett annat be-tecknande bevis på själlfrådighet och den tolkning nuvarande Manitobaregeringen praktiserar få man bevitna i omvalet i Portage la Prairie valkretsen, som är utlyst att hållas den 13 februari, en dato, hvilken är aldeles för idig enligt den nya vallagens bestämmingar. Som en följd där af har valkretsens liberala valmän protesterat, och vägrat att upp-sätta en kandidat, och om valet hålles kommer det att protesteras. Partiregeringen under Roblinregeringen synes utveckla sig till ett partivalde, hvilket vi hoppas val-männen vid första valbrännmärker. Landets lagar böra efter-livas, afven om de stiftats af en sådan inkompetent regering, som Manitobas nuvarande.

Nordbor i Canada.

Från Vernon, B. C. skrives till CANADA den 26 jan. Som ingenting synes i eder ärade tidning angående B. C., så vill jag i kort-het skildra följande från Vernon. Hvad gubben Bore beträffar så har han en ganska mild natur. Litet snö har han gett oss, så att man får nöja sig med sin gamla vagn att åka i. Men nu har Mr Bore visat att han är herre om vintern. I dag den 26te sjönk kvicksilfret till 20 grader under fryspunkten, och den 23 dennes visade termometern 8 grader under noll hvilket var det kallaste

vi ha haft i vinter. Hvetepriset synes inte stiga mycket, hvetet kostar \$19 pr ton, hafre \$30 ton, hö, pressadt timotej \$12 ton, och äpplen 2½ å 3 cts. pr lb. Vi ha börjat ett nytt settlement 30 mil öster från Vernon vid Maple Lake. Det finnes ännu plats för många i denna, och de närliggande dalar-ne, men landet är nästan allt skogbevuxet, men inte med någon svår skog. Det är allas mening att börja med fruktodling, nästan alla ha beställt större och smärre mängder fruktträd ifrån The Oregon Nursery Co., Oregon. Och nu slutar jag för denna gång i hopp att hvar och en borde bemöda sig litet för tidningens fram-gång, så att vi inom kort få se tidningen utvidgad till allas be-lägenhet. Till sist en hjärtlig häls-ning till tidningens läsare, samt utgifvaren. CHRIS A. SIGALET.

Utlandska nyheter

Australiens Förenade stater synes ej motsvara de förväntningar som stalts på den. Premiärministern i New South Wales har i sitt valmanifesto skarpt klandrat resultatet af unionen och önskar se den upplöst.

England. Stora skandaler ha kommit i dagen i förening med armeelieferanserna. Isymmetri ha vid remontköpen stora försö-ningar skett. I Österrike ha de engelska hastuppköparne blifvit hansynslöst plockade. Indu-strationen mot armeeförvaltning är stor i de engelska tidningarne.

Svenskar o. norrmän i Alaska. Till de nya guldälten omkring Nome i Alaska drogo under somma-ren 1900 omkring 25 tusen män-niskor, meddelar svensk-norske konsuln i San Francisco i sin års-berättelse för år 1900. Häraf be-raknas omkring 4 tusen svenskar och norrmän, flera af dessa ha grufvor af stort värde. De tre mest gifvande grufvorna ägas också af två svenskar och en norrmän. År 1900 upptogs ur grufvorna guld för omkring 5 millioner dol-lar. Mycken tid har upptagits af rättegångar om äganderätten till flera af de grufvor som innehades af svenskar och norrmän, enär det framhölls att flera af dem ej vid len tid då de upptogs grufvorna voro i besittning af amerikansk domare afgifven förklaring att de önskade bli amerikanska medbor-gare. Följden häraf blef den att lomarea i Nome tillsatte en förval-tare, som tog i förvar det upptag-na guldet Häraf föranleddes många att ej vidare söka bearbeta sina grufvor. Öfverdomstolen i San Francisco har sedermera förkas-tat nämnedomares beslut, hvar-för en långt lifligare verksamhet nu motes. De sanitära förhållan-dena voro vida bättre än man väntat sig och dödligheten jämförel-sevis liten. En svensk-norsk vice konsul har utnämnts i Nome.

Kriget i Syd Afrika.

Sedan det blef klart, att Hol-lands försök till medling i boer-kriget tagits på eget bevåg utan boergeneralernas vetskap, har engelska regeringen nekande be-svarat förslaget. Holländska rege-ringen hade begärt, att boerdele-gaterna skulle erhålla säkerhet att hålla en konferens med boer-generalerna i Sydafrika och för-må dem att underkasta sig det oundvikliga. Mr Lawnsdones svar innehåller, att England ej tillåter frammande inblandning och att om boerna villja hafva fred skola de öppna fredsunderhandlingarne i Sydafrika.